

વર્ષ ૨ અંક ૧૧
શ્રીવિજયા
એકાદશી વ્રત

મહા વદ ૧૧,
૨૦૬૬

તાત તણો પ્રતિબિંબ રે રસના

અનુક્રમણિકા

વિષય	પાન ક્રમાંક
❖ નિવેદન	૧
❖ ટિપ્પણી	૫
❖ શ્રીરસિક રસ ચરિત્ર	૬
❖ સર્વોત્તમ સ્તોત્ર	૯
❖ શ્રીગોકુલનાથજીકે ૨૪ વચનામૃત	૧૧
❖ સ્વરૂપ નિષ્ઠા	૧૩
❖ શ્રીધોલ પદ	૧૪
❖ વિચાર કરવો જોઇએ	૧૫
❖ શ્રીચતુર્થપીઠ	૧૬
❖ શ્રીબાલલીલાષ્ટકમ્	૧૮
❖ જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ	૨૦
❖ કવિત્ત	૨૧
❖ Bhaktivardhini	22
❖ Comparision	23

राग वसंत

वल्लभलाल खेले भक्त मिलि संग प्रगट्यौ कोटि अनंग ।।
केसर रसजू अरगजा लगावे अबीर उड़ावे रंग रंग ।।१ ।।
पीचकाइ सोंधे फूलेल छिरकत पिय अंग अंग ।।
वल्लभदास प्रभु गोकुलेश वर रसभरे महा रसरंग ।।२ ।।

શ્રીગોકુલેશ પાઠશાળા

।। શ્રીગોકુલેશો જયતિ ।।

તાત તણો પ્રતિબિંબ રે રસના

શ્રીરસિક રસ ચરિત્ર

નિવેદન

શ્રીગોકુલકો નાથ, શ્રીવ્રજમૈં કરત વિહાર;
નિજ-જન કૌ વરન કારન, લિયૌ ભૂતલ પ્રાકટ્ય ઉપહાર. ૧
શ્રીગોકુલેશ હી એક નામ, જૌ સુખ દે સદા અપાર;
ઐસૈ સુખ સાગર શ્રીરાયજું, રાખૈ સદા શ્રીચરણ નિરાધાર. ૨
પુરાણ કિયો પ્રકાશ, યહ સ્વરૂપ કરૈ શ્રીવ્રજ વાસ;
દાસગોપાલ કે શ્રીરાયપ્રભુ, રાખૌ શ્રીચરણ પાસ નિર્ધાર. ૩

તિલક કરવું તે સર્વ સનાતનધર્માનુયાયીયોનું પરમ કર્તવ્ય બને છે. જેમ દૂરથી દેખાતા કોઇ લશ્કરી વાવટાને એ લશ્કરનું રહસ્ય સમજવું એ જેટલું ભૂલ ભરેલું છે તેટલું જ વૈષ્ણવમાર્ગોના માલા-તિલકરૂપ વાવટાને એનું કુલ રહસ્ય સમજવું એ ભૂલ ભરેલું છે. અત્રે કોઇ કહેશે કે જો માલા-તિલક એક ફક્ત વૈષ્ણવમાર્ગનું બાહ્ય ચિહ્ન છે તો એના રક્ષણ માટે શ્રીચતુર્થકુમાર શ્રીગોકુલનાથજી અને આપશ્રીના અનન્ય સેવક-વૈષ્ણવોએ જહાંગીર જેવા ક્રૂર બાદશાહ સામે આટલો વાદ-વિવાદ સમો ઝઘડો શા માટે કર્યો ? અરે, એટલું જ નહિં, પણ એ ઝઘડામાં આપશ્રી (શ્રીગોકુલેશજી) અને આપશ્રીના સેવકોએ પોતાનાં તન, મન અને ધન સુધ્ધા અર્પણ કરી જરૂર પડે તો જીવ સુધ્ધા આપવા તૈયાર થયા, પરંતુ માલા અને તિલકને ઉતારવા ના જ પાડી, એનું શું કારણ ?

સબૂર ! પ્રશ્ન જેટલો યોગ્ય છે એટલો જ ઉપયોગી છે, એ જેટલો વાસ્તવિક છે, તેટલોજ મહત્ત્વનો છે અને એના પ્રત્યુત્તર પણ યોગ્ય રીતે થવો જોઇએ. આજે તો ઘણાં ખરા આવી દંભિત વાતો કરતાં હોય છે, અને વળી આ પ્રશ્નની અગત્યમાં હાલ ખાસ વધારો થયેલો છે, કારણકે અન્યમાર્ગીય આ પ્રશ્ન કરે એ તો ઠીક જ છે, પરંતુ આજકાલ તો વૈષ્ણવી દીક્ષા લીધેલા કિંતુ ભગવદિચ્છાથી અને કર્મબળે કાંઇક દુ:સંગ લાગવાથી સ્વમાર્ગીય સિદ્ધાંતોના જ્ઞાનથી તદ્દન અજાણ રહેલા એવા અનેક વૈષ્ણવ ભાઇઓ પણ માલા-તિલકની જરૂરિયાત વિશે અનેક કુતર્ક ઉઠાવે છે અને એતન્માર્ગના સિદ્ધાંતોથી અજાણ એવા કેટલાક તો આપણા શ્રીગોકુલેશાનુયાયીઓ દ્વારા થતાં દ્વિરેખ (બે રેખા યુક્ત) દંડાકાર તિલકને

સમજતાં નથી. એવા સિદ્ધાંતોથી અજાણ એવા કેટલાક કહેવાતા મુર્ધન્ય મનુષ્યોનાં વચનોને અનુસરી માલા-તિલકને બાહ્ય ચિહ્નના બહાના નીચે દૂર કરે છે.

એઓ કહે છે કે કપાળમાં તિલક અને કંઠમાં માલા ન પહેરે એ શું વૈષ્ણવ નથી? શું માલા અને તિલક ધારણ કરવાથી જ વૈષ્ણવતા પ્રાપ્ત થયા છે? જો એમ જ હોય એટલે કે વૈષ્ણવમાર્ગનું કુલ રહસ્ય માલા-તિલક ધારણ કરવામાં જ હોય તો પછી એ માર્ગનું ગૂઢત્વ તેમ મર્મ અને વિશેષતા ક્યાં? અને જો માલા-તિલક ફક્ત બાહ્ય ચિહ્ન હોય તો એ કોઇ ધારણ કરે યા ન કરે, એનાથી શું?

આ પ્રમાણે વૈષ્ણવમાર્ગના ખરા અને ઊંડા સિદ્ધાંતોનું જ્ઞાન પોતાને છે અને માલા-તિલક એ કેવળ નકામાં નહિં, તો ફક્ત અજ્ઞાન મનુષ્યો માટે જ માર્ગનાં બાહ્ય ચિહ્ન છે એવો ડોળ કરી આજકાલના પોતાને સમજુ અને સુધરેલા કહેવડાવતા અનેક વૈષ્ણવ ભાઇઓ પોતાના જ હાથે માલા-તિલક દૂર કરે છે, કોઇ કરતું હોય તો અડચણ ઉભી કરી, ટીકા-ટિપ્પણ કરે. પણ માલા-તિલકના પ્રસંગ સમયે સેવક-વૈષ્ણવો પોતાના પ્રાણ આપવા તૈયાર હતા, તે કેટલું વ્યાજબી અથવા સમજું કોણ? તે સેવક-વૈષ્ણવો કે પછી આજના આધુનિકી?

માલા ને તિલક એ એતન્માર્ગનાં બાહ્ય ચિહ્ન છે, એ એની વિજયપતાકા છે અથવા વૈષ્ણવનોએ ઓળકપત્ર છે કે વૈષ્ણવી સિપાઇની એના સરકારે આપેલી ચપરાશ છે, પરંતુ આ શબ્દોથી એનું ગૌરવ ઘટતું નથી, અરે ઊલટું વધે છે. ક્યાં રણવિજયી યોદ્ધાને પોતાના લશ્કરી વાવટા માટે માન નહિં હોય? કયો વીર પોતાના વાવટા માટે પ્રાણ આપતાં પાછી પાની કરશે? ઇતિહાસના અભ્યાસીઓ! આપણા ઇતિહાસનાં પાનાં ફેરવવા અને તપાસવું કે નેલ્સન, નેપોલિયન (આ બે વિદેશીઓ), શિવાજી, મહારાણા પ્રતાપ, વગેરે વીર નરોએ પોતાના વાવટાના રક્ષણાર્થે કેવા ભગીરથ પ્રયત્નો કર્યા છે અને કેટલાય શૂરાઓએ એ માટે પોતાના દેહનું બલિદાન આપ્યું છે!

તો પછી વૈષ્ણવમાર્ગના વીરો એ માર્ગના વાવટાના રક્ષણાર્થે માલા-પ્રસંગનો ઝઘડો ઉઠાવે, પોતાના દેહ સુધ્ધાં આપવા તૈયાર થાય એમાં નવાઇ શી? વાવડાનું રક્ષણ યા નાશ એ જ લશ્કરનું યા માર્ગનું જ રક્ષણ યા નાશ છે. લૌકિક વાવટા માટે પ્રાણ અપાય અને આપનારનાં નામ અમર થાય તો પછી માર્ગીય સિપાઇઓ સ્વમાર્ગના વાવટા માટે સર્વસ્વ અર્પણ કરે અને ઝઘડો મચાવે એમાં આશ્ચર્ય શું?

આ મારગ તો છે શૂરાનો, નહિ કાયરનું કામ જોને..

વૈષ્ણવમાર્ગના ચિહ્નોને બિનજરૂરી ગણી પોતાની પાસેથી દૂર કરવા કેમ ચાહિશું? લશ્કરનો વાવટો પકડવાનો અધિકાર પ્રાપ્ત થતાં વીર પોતાને ભાગ્યશાળી માને છે, તો વૈષ્ણવ માલા-તિલક ધારણ કરવાનો અધિકાર પ્રાપ્ત થતાં પોતાનું અહોભાગ્ય માને અને એનું જીવની પેઠે રક્ષણ કરે એમાં શી નવાઇ? આપણા માર્ગના સેવક-વૈષ્ણવો જે કેવળ કુંકુમ અને તુલસીકાષ્ઠ ધારણ કરે છે, તે કેવળ ધારણ કરવા માટે નથી કરતાં, પણ આ ચિહ્નો તો તેમનું જીવન છે, પ્રાણ છે, અને સર્વસ્વ છે. શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણ આજ્ઞા કરે છે કે એમ સર્વસ્વનું રક્ષણ સર્વસ્વથી થવું જોઇએ અને માલા-પ્રસંગમાં તો એ શ્રીગોકુલેશ પ્રભુએ અતિપરિશ્રમ લઇ સ્વયમે જ કરી બતાવ્યું.

એવા શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણના ઘરના અનન્યતા વાળા સેવક-વૈષ્ણવો પોતાની અનન્યતા સમાન શ્રીમહાપ્રભુજીની આજ્ઞાને અનુસરી દ્વિરેખ-દંડાકાર તિલક ધારણ કરે છે અને પોતાના કંઠમાં તુલસી-કાષ્ઠની માળાને સ્વરૂપ સમજી ધારણ કરે છે. શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણના ઘરના સેવકોમાં એવી અનન્યતા છે કે તેઓ પોતાના સ્વામી શ્રીગોકુલેશનો જયકાર સદૈવ કરે છે. જ્યારે પણ સુજાતી વૈષ્ણવ સામે મળે ત્યારે અવશ્ય જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશનો જયકાર સમાન ભગવદ્ સ્મરણ કરે છે.

ભગવદ્ સ્મરણ માટે કોઈ નિયમ ના હોય, પણ જ્યાં પોતાના સ્વામીએ માલા-તિલકના ઝઘડા પર વિજય પ્રાપ્ત કર્યો, ત્યારે આપશ્રીના સેવક-વૈષ્ણવોએ જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ, મારો ધણી ગોકુલેશ, જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ ના જયઘોષથી ત્રિભુવન ગજાવી દીધું. અને એ ગુંજ આજે પણ શ્રીગોકુલેશ પ્રભુના ઘરમાં ગાજી રહી છે. ક્યાંક કોઈને જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશનો જયઘોષ ખૂંચે, પણ તે તેમણો અંગત અભિપ્રાય છે. તેમણે સમજવું જોઈએ કે જ્યારે આ માર્ગના સમર્થ એવા શ્રીચતુર્થકુમાર શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણે માર્ગની રક્ષા કરી છે, અને એજ શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણની કૃપાબળે આ માર્ગ આજે પણ જીવંત છે, તો પછી સત્ય સ્વીકારવું જોઈએ. દ્વિરેખ દંડાકાર તિલકની આજ્ઞા શ્રીમહાપ્રભુજીએ પ્રદાન કરી છે, અને જેને શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણના અનન્ય સેવક-વૈષ્ણવો આજે પણ નિ:સંકોચ ધારણ કરે છે.

દ્વિરેખ-દંડાકાર તિલકએ કેવળ તિલક નથી, પરંતુ સાક્ષાત્ આચાર્યસ્વરૂપાત્મક છે. શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણ સામે કેવળ એકજ ચિદ્રૂપ હતા, પણ આજે અનેક ચિદ્રૂપો શ્રીગોકુલેશચરણશરણાનુરાગી જનોના સૌભાગ્યસમાન દ્વિરેક-દંડાકાર તિલકને કલિયુગના પ્રભાવને કારણે યોગ્ય દિશાને સમજતાં નથી. શ્રીમહાપ્રભુજીની વાણી નથી સમજાતી, શ્રીગુસાંઈજી પ્રભુચરણના વચનો નથી સમજાતાં. અને જ્યારે આ માર્ગના મૂલપુરુષની વાણી ન સમજાતી હોય તો પછી માર્ગના રક્ષકને કેમ કરીને સમજી શકશે ? દુર્ભાગ્ય છે કે તેઓ ન સમજી શકે.

હે નાથ ! હવે ઉગારિયે, એમ વિનતી કીધી ઘણી.
શ્રીઆચાર્યજીની આજ્ઞા થકી, હું પ્રવર્ત્યો પૃથ્વીતલે,
સેવા અર્થ સાંપ્રત્ય થઈ, વિચર્યો તે રાજ તણે બલે.
કલિયુગ તણાં કૌતક જોઈ હું ભય પામ્યો છું અહીં,
ધર્મધુરંધર ઘર થકી, ધર્મના રક્ષક લહી,
હે નાથ ! ઉગારિયે, હું શરણ આવ્યો છું અહીં.

હે નાથ ! આવા દુર્ભાગીજનોને દંડાકાર તિલકનું યથાર્થ જ્ઞાન થાય અને શ્રીવલ્લભનું સાચું શરણ પ્રાપ્ત થાય, એમ વિનંતી કરવી પડે તેવું લાગે છે. શ્રીમહાપ્રભુજીના વચનોનુસાર 'પોતાના ભાલમાં દંડાકાર તિલક ધારણ કરવું...' એવી કરે છે. ક્યાંક ફરી ફરી પ્રશ્ન થાય કે દંડાકાર કહેવાથી તે તો ચરણાકાર રૂપે પણ કહેવાય અને ઊભા તિલક રૂપે પણ કહેવાય. તો પછી શ્રીમહાપ્રભુજીના દંડાકાર શબ્દનો આશય શું ? ત્યાં શ્રીગુસાંઈજી આ પ્રશ્નનો સમાધાન કરતાં આજ્ઞા કરે છે કે તિલક તો એવી રીતે કરવું કે જે નાસિકાના મૂળથી શરૂ થાય અને બન્ને ભવાને સ્પર્શ કરી કેશપર્યંત બે સમાન્તર

રેખા જાય, એવી દ્વિરેખ (બે રેખા) કરવી. અને પછી વાત સ્પષ્ટ થઇ જાય કે શ્રીમહાપ્રભુજી જે દંડાકાર પોતાના કપાળમાં કરવું, તે કેવું ? તે બે રેખા પોતાના નાસિકાના મૂળથી ભવાના સ્પર્શ કરી પોતાના લલાટ પર ઊભી અને છેક કેશ સુધી કરવી. આવા દંડાકાર તિલકને આપણા શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણના ઊભય વૈષ્ણવો સદૈવ ધારણ કરે છે.

પદ્મપુરાણમાં એવું આવે છે કે જે ભક્તો છે, મહાભાગવત છે, તેઓ તો શુદ્ધ ચિહ્ન સ્વરૂપે કાંતો શ્રીહરિના પદાકૃતિ સમાન અથવા તો **દંડાકાર** (બે રેખાવાળું) તિલક ધારણ કરે છે. અને વળી પદ્મપુરાણમાં એમ પણ કહેવામાં આવે છે કે આવે છે કે દંડાકાર તિલક તે શોભાયુક્ત છે. તો પછી એવી શોભાને આપણે પોતાના લલાટે ધારણ કેમ ન કરીએ ? જ્યાં શાસ્ત્ર દંડાકારની આજ્ઞા કરે છે, શ્રીમહાપ્રભુજી દંડાકાર તિલકને પોતાના લલાટે કરવાની આજ્ઞા પ્રદાન કરે છે, અને શ્રીગુસાંઇજી કેવળ દંડાકારને અલગ રીતે આલેખી એટલે કે બે રેખા કરવી, એવી આજ્ઞા કરે છે.

જેઓ દંડાકાર તિલક કરનાર તરફ દ્વેષ કરે છે, તેઓ મનથી પીડિત સમાન છે. તેઓ શ્રીમહાપ્રભુજીના ગ્રંથોનો અભ્યાસ નથી કરતાં, તેઓ શ્રીગુસાંઇજી દ્વારા પ્રગટીત ગ્રંથોનો પણ અભ્યાસ નથી કરતાં, તો પછી તે પીડાનું શમન કરવા કોઇ ઉપાય ક્યાંથી મળે ? સત્યને જાણે છે, પણ સ્વીકારવું નથી. એવાની આવી પીડાનું સમાધાન શું હોઇ શકે ?

એક દિવસ શ્રીચતુર્થકુમાર શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણ પોતાની શ્રીબેઠકે બિરાજમાન છે; આપશ્રી એક પ્રસંગ સર્વ અનન્યજનોને આજ્ઞા કરે છેઃ જે કો કો એસે ભલે મનુષ્ય હોત હેં જે કાહા કહીએ. એક બેર ભાજણ માંહાં કાહુ બ્રાહ્મણકી વસ્તુ ગઇ. સો એક બ્રાહ્મણને પાઇ. વિચાર્યો જે કાહુકો સરવસ હેં. જલ તબ લેઉગો જબ ઉનકો ધણી પ્રગટ હોયગો. એસી પ્રતિજ્ઞા કરીકે ખોજવેકું નિકસ્યો. ઓ તો જીનકો ગયો સો તો મરણ લાગ્યો, જે મેરો સર્વસ્વ ગયો. તબ જીન પાઇ હતી ઉને ઓ ખોજ કાઢ્યો. દેખે તો મરણપ્રાય પડ્યો હે. તબ ઉને લેકે ફિર ઉનકે આગે રાખી. (તબ વહ બ્રાહ્મણ કહ્યો) જે તેરી ઇચ્છા હોય સો યાંમેતે લે. તબ ઉને કહ્યોં 'લેઉ તો સબેહી ક્યો ન લેઉં. વે અહે બ્રાહ્મણકો કાજ નાંહી. (રત્નકોષ)

સમજ:- એટલું સારાંશમાં સમજવું કે જે પોતાનું ન હોય, તેમાં પોતાનો અધિકાર કરવો નહિં. અને ખાસ કરીને અન્યનું ધનને પોતાનું માની લેવું તે ન કરવું જોઇએ.

હમણાં તો ખેલના દિવસો ચાલી રહ્યાં છે, અને સર્વત્ર આનન્દ પ્રસરી રહ્યો છે. આપણે પણ એવાં એકાદ ગુણગાન કરવાનો લ્હાવો લઈએ.

राग काफी :- मेरो प्यारो रंगन भीनो हो; खेले यह खेल नवीनो हो ।। १ ।। संग समाज सुहावे हो; बहु विध बाजे बजावे हो ।। २ ।। खेले गोकुलकी गलियां हो; त्रिया देखनको मिलियां हो ।। ३ ।। लाल अबीर उड़ावे हो; प्यारी के मन जो भावे हो ।। ४ ।। पीतरंग केसर लाइ हो; के छिरकत नेह सुहाइ हो ।। ५ ।। सोंधो अनुराग लगावेहो; लालनके संग सुहावे हो ।। ६ ।। प्यारेको कंठ लगावे हो; फूलि ज्यों माला सोहावे हो ।। ७ ।। परस्पर रीझ रिझावे हो; जो जैसे मन भावे हो ।। ८ ।। दासमुकुन्द यह गावे हो; सरनाजो सचुपावे हो ।। ९ ।।

ભાવત્કઃ- દાસ ગોપાલ, જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ પરિવાર, વડોદરા

।। શ્રીગોકુલેશો જયતિ ।।

ટિપ્પણી

વિક્રમ સંવત્ ૨૦૬૬ મહા વદ પક્ષ ૧૧ થી વિક્રમ સંવત્ ૨૦૬૬ ફાગણ સુદ પક્ષ ૧૦ (ગુર્જર માસ)

ફરવરી ૯, ૨૦૧૦ થી ફરવરી ૨૫,૨૦૧૦

મિતિ	વાર	તારીખ	શ્રીવાલ્લભ શ્રીચતુર્થગૃહના ઉત્સવ
૧૧ - મહા વદ	મંગળ	ફરવરી - ૯	શ્રીવિજયા એકાદશી વ્રત।
૧૨	બુધ	૧૦	
૧૩	ગુરુ	૧૧	**બડે શ્રીવિઠ્ઠલરાયજીનો પ્રાગટ્યોત્સવ (સં.૧૬૪૫)**
૧૪	શુક્ર	૧૨	
૩૦	શનિ	૧૩	
૩૦	રવિ	૧૪	
૧	સોમ	૧૫	
૨	મંગળ	૧૬	
૩	બુધ	૧૭	
૪	ગુરુ	૧૮	
૫	શુક્ર	૧૯	
૬	શનિ	૨૦	
૭	રવિ	૨૧	
૮	સોમ	૨૨	**હોલિકાષ્ટકનો પ્રારમ્ભ।**
૯	મંગળ	૨૩	
૧૦	બુધ	૨૪	

જેઓને સિદ્ધિ (પ્રાપ્ત) થઇ છે, અને જેઓ પોતે સિદ્ધિ આપનાર છે તેઓને પણ ભગવન્માર્ગ ઇષ્ટ (ફલ) આપનાર છે, કારણકે (તેઓને) તેથી પણ અધિક ફલની અપેક્ષા છે.

(શ્રીસુબોધિનીજી ૩.૨૧.૩૪)

શ્રીવાલ્લભ સિદ્ધાંતનિષ્ઠ શ્રીચતુર્થપીઠ તરફથી પ્રકાશિત ટિપ્પણીને આધારે આ પખવાડીક ટિપ્પણી.

નોંધ :- *શ્રીગોકુલેશચરણશરણાનુરાગી સેવક સમાજ માટે વર્ષભર આવનાર ઉત્સવ માટે કેવળ આજ ટિપ્પણી માન્ય રાખવી, એ આપણું કર્તવ્ય છે. અને આ ટિપ્પણી પ્રમાણે ઉત્સવ મનાવવાં. ટિપ્પણી તે પીઠનો આદેશ સમાન મુખપત્ર છે.*

॥ શ્રીગોકુલેશો જયતિ ॥

શ્રીરસિક રસ ચરિત્ર

વિદ્યાભ્યાસ

...ગતાંકથી આગળ

યમુનાષ્ટક તથા યમુનાષ્ટપદી:

એક સમય શ્રીગુસાંઈજીએ શ્રીવલ્લભાચાર્યજીકૃત શ્રીયમુનાષ્ટકની ટીકા લખવા માંડી, એક શ્લોકની ટીકા લખી, પરંતુ એ વાંચી જોતાં એમને લાગ્યું કે એ વિવરણ-ટીકા યથાર્થ થઇ નથી તેથી એ કામ છોડી દીધું, પણ પછીથી એમની આજ્ઞાથી શ્રીગોકુલેશજીએ સાડા ત્રણ શ્લોકનું વિવરણ કર્યું એ જોઇ શ્રીગુસાંઇજી ઘણા પ્રસન્ન થયા. બાકીના શ્લોકનું એવું જ વિવરણ શ્રીગોકુલેશજીએ કર્યું. એમ ગોપાલદાસભાઇ પ્રાગટ્ય સિદ્ધાન્ત ગ્રંથમાં લખે છે. એના કારણમાં એટલું જ જણાવે છે કે 'મહારસ વિશદ થાય નહિ અને આ જ કારણને લઇ શ્રીગુસાંઇજી-કૃત શ્રીયમુનાષ્ટડદીની ટીકા શ્રીગોકુલેશજીએ કરી નથી'.

ગ્રંથ :-

એમ છતાં શ્રીમહાપ્રભુજી અને શ્રીગુસાંઈજીકૃત શ્રીસુબોધિનીજી, શ્રીસર્વોત્તમસ્તોત્ર વગેરે અનેક ગ્રંથો પર અતિ વિસ્તૃત ટીકાઓ કરી જગતના પંડિતશિરોમણિઓનાં અંધકારથી પીડાતાં ચર્મચક્ષુઓને અપૂર્વ અને અમૂલ્ય જ્ઞાનપ્રકાશનું દાન કર્યું છે. પોતાની આ વિસ્તૃત તેમન વિદ્ુષી ટીકાઓ દ્વારા એ સર્વ ગ્રંથોનાં, વિદ્વાન અને શાસ્ત્રના અભ્યાસકોને પણ સમજી ન શકાય તેવાં, ગૂઢ રહસ્યો પ્રકટ કરી સમસ્ત વિદ્વાન વર્ગને આપશ્રીએ આભારી કર્યો છે. આ સંબંધમાં ઈચ્છા થતાં વાચકવૃંદ વધારે ખાતરી કરી શકે તેથી શ્રીગોકુલેશજીએ જે જે ગ્રંથો પર ટીકા કરી છે તેમાંના મુખ્ય ગ્રંથોનાં નામ નીચે આપવામાં આવ્યાં છે:

શ્રીગોકુલેશજીકૃત સંસ્કૃત તથા ટીકાઓના ગ્રંથો:

શ્રીસુબોધિની પર (સ્વતંત્ર) ટીકા,

ષોડશગ્રંથ પર ટીકા,

સારસંગ્રહ માલ્લોદ્ધાર પ્રસંગે ડંડીના સમાધાન અર્થે કર્યો છે,

ગદ્યમંત્ર પર ટીકા,

ગુપ્તરસ પર ટીકા,

શ્રીસર્વોત્તમસ્તોત્ર પર ટીકા. આ ટીકા બે પ્રકારની છેઃ સામાન્ય તેમજ સ્વતંત્ર. સામાન્ય ટીકાનું કદ ૪૦૦ શ્લોકનું છે, પણ સ્વતંત્ર ટીકાનું કદ ૧૨૦૦૦ શ્લોકનું છે. સ્વતંત્ર ટીકાનો આખો ગ્રંથ તો હાલ કયાં છે એ પણ જણાતું નથી.

વેણુગીત પર (સ્વતંત્ર) ટીકા,

ભાવરસાયણ એકાદશી આદિ નિર્ણય; વૈષ્ણવલક્ષણ,

અસ્મત્ કુલં નિષ્કલંકં શ્લોકની વ્યાખ્યા,

શ્રીવલ્લભાષ્ટક પર ટીકા.

ઉપર આપેલી ગ્રંથોની યાદી ઉપરથી શ્રીગોકુલેશજીએ એકાદ જ નહિ જેવા ગ્રંથો સિવાય કોઇ મહાન્ સ્વંત્ર ગ્રંથ કર્યો હોય એવું જણાતું નથી અને તેથી વાચકને સ્વાભાવિક રીતે જ એનું કારણ જાણવા ઉત્કંઠા થશે, અત્રે કદાચ કોઇ અબૂધ કહેશે કે શ્રીગોકુલેશજીમાં સ્વતંત્ર ગ્રંથ બનાવવાનું સામર્થ્ય નહિ હોય! પણ શ્રીગોકુલેશજીની ઉપર ગણાવેલી સમૃદ્ધ ટીકાઓ વાંચી તથા સમજી શકે તેવા સજ્જન પંડિતો યા શાસ્ત્રીઓ એ વાત માન્ય કેમ કરશે? એમ છતાં ગ્રંથો નહિ રચવાનું કારણ એ પંડિતો કે શાસ્ત્રીઓ પણ ભાગ્યેજ બતાવી શકશે, એ તો એ સ્વરૂપના અનુભવી ગોપાલદાસભાઇજી જેવા સિવાય બીજા સર્વની શક્તિ બહારનો વિષય હોય એમ લાગે છે અને તેથી અમે પણ એ સંબંધમાં ગોપાલદાસભાઇજીના મતને અનુસરીએ છીએ.

સમાધાન :-

આ શ્રીગોકુલેશજીના પરમ કૃપાપાત્ર ગોપાલદાસભાઇ વ્યારાવાળાના લખવા મુજબ શ્રીમહાપ્રભુજી તથા શ્રીગુસાંઇજી, જેઓ અનુક્રમે પુષ્ટિમાર્ગના છે, તેમણે સ્વકીયને સ્વરૂપ (શ્રીઠાકોરજી)ની સન્મુખ થવા માટે માર્ગનાં કર્મ, ધર્મ તથા તદનુસારી આચારવિચારના જ્ઞાનાર્થે અને એવાં જ અનેક કારણોને લઇ સ્વજનોનાં શિક્ષા તથા રક્ષણને માટે નાના-મોટા અનેક ગ્રંથો રચ્યા હતા, પણ એ સર્વ ગ્રંથોનું ખરું ગૂઢ રહસ્ય કોઇ સમજી શક્યું નહિં, તેથી શ્રીગોકુલેશજીએ જે એતન્માર્ગના પોષક અને રક્ષક ગણાય છે તે સર્વ ગ્રંથો પર અતિ વિસ્તૃત ટીકાઓ કરી, એ રહસ્ય પ્રકટ કર્યું અને એ દ્વારા સ્વજનોને સ્વરૂપ (શ્રીઠાકોરજી)નું જ્ઞાન તથા માર્ગીય જ્ઞાન કરાવ્યું, પણ જ્યારે એ ગ્રંથ તથા માર્ગના અસાધારણ ફલરૂપ પોતાનું પ્રાગટ્ય ભૂતલ પર થયું, ત્યારે આગળ એ સ્વરૂપ (શ્રીચતુર્થકુમાર શ્રીગોકુલનાથજી) કયા સ્વરૂપને ઓળખાવવા ગ્રંથ કરે?

તેથી શ્રીગોકુલેશજીએ સ્વયં સ્વતંત્ર ગ્રંથ ન કરતાં કેવળ કરુણ વિપ્રયોગના ૩૫ શ્લોક કર્યા છે, કારણકે એ સ્વરૂપની અપ્રાગટ્ય દશાએ સ્વકીયોને માટે એના જ કેવળ વિપ્રયોગના અનુભવ સિવાય બીજું કાંઇ કર્તવ્ય નથી, કારણકે એ (શ્રીગોકુલેશજી) પછી એવું બીજું પ્રાગટ્ય નથી કે જેને બતાવી સ્વકીયને શાંત કરી શકે.

ટૂંકમાં, શ્રીમહાપ્રભુજી તથા શ્રીગુસાંઇજીએ પોતાના ગ્રંથોમાં જે રસાત્મક સ્વરૂપને અતિ ગૂઢ રીતે વર્ણવેલું છે તે જ સ્વરૂપ આ શ્રીગોકુલેશ પ્રભુ છે અને આ સ્વરૂપનું જ્ઞાન સ્વકીયને કરાવવા એમણે અનેક ગ્રંથો રચ્યા છે, પણ એ

ગ્રંથોની ગૂઢ અને માર્મિક વાણી જ્યારે સામાન્ય બુદ્ધિના સ્વકીયોથી સમજાઇ નહિ ત્યારે એમના પર કૃપા કરી શ્રીગોકુલેશ પ્રભુએ એ ગ્રંથો પર વિસ્તૃત ટીકાઓ કરી એમાં રહેલા ગૂઢ સ્વરૂપને પ્રગટ કર્યું, કારણકે પ્રાગટ્યદશામાં પણ જો પોતાના ફલાત્મક સ્વરૂપનું જ્ઞાન સ્વકીયોને થાય નહિં તો જે પ્રાકટ્ય એમને માટે જ હતું તે વ્યર્થ થાય, એટલે કે પોતાના સ્વરૂપનું યથાર્થ જ્ઞાન સ્વજનોને પ્રદાન કરવા માટે જ શ્રીચતુર્થકુમાર શ્રીગોકુલેશ પ્રભુએ ઉપર કહેલી સર્વ ટીકાઓ લખી છે, પણ આગળ બીજું એવું પ્રાગટ્ય નહિં હોવાથી એમણે સ્વતંત્ર ગ્રંથ રચ્યો નથી.

ગોપાલદાસભાઇ વ્યારાવાળાનું આ સમાધાન કદાચ કેટલાકને પક્ષપાતી લાગશે, પણ જ્યારે બીજાં સમાધાન શક્ય નથી ત્યારે સમાધાનની ઇચ્છાવાળા માટે આ જ વધારે પસંદ કરવા લાયક છે.

ભાષાગ્રંથ :-

સંસ્કૃત ભાષામાં રચેલા આ ગ્રંથો સિવાય શ્રીગોકુલેશ પ્રભુએ સ્વજનના હિતાર્થ વ્રજભાષામાં શ્રીમુખથી અનેક વચનામૃતો, પ્રસંગો, તથા વાર્તાઓ પ્રગટ કરી છે. પૂર્વે જણાવ્યા પ્રમાણે જેમ બાળપણમાં નિરંતર પ્રાતઃકાલમાં શ્રીગોકુલેશ પ્રભુ ઊઠે ત્યારથી રાત્રે આપશ્રી પોઢે ત્યાં સુધી ભક્તજનનાં જૂથ સેવામાં હાજર રહેતાં હતા, મોટી વયે શ્રીગોકુલેશ પ્રભુએ ભાગ્યે જ એકાંતમાં જોવામાં આવતાં, આથી જ્યારે જોઇએ ત્યારે શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણ પોતાના સ્વ-ભક્તજનોની મધ્યમાં માલૂમ પડતાં.

આવા દરેક પ્રસંગે આપશ્રીએ પોતાના ભક્તોને શિક્ષાર્થે અનેક વાર્તાપ્રસંગ કહ્યાં છે. આ પ્રસંગોમાં શ્રીચતુર્થકુમાર શ્રીગોકુલેશ પ્રભુ એક ચાલાક શિક્ષકની માફક શુષ્ક તત્ત્વજ્ઞાનને રસમય બનાવી સાધારણ બુદ્ધિના સ્વજનો સમજી શકે એવી સાદી અને સરળ ભાષામાં દૃષ્ટાંત વગેરેથી સ્વમાર્ગના સિદ્ધાંતોનું ઘણી સ્પષ્ટ રીતે પ્રતિપાદન કરે છે. આ પ્રસંગો યા વચનામૃતોમાંના ઘણાં ખરા શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણના અંતરંગ કલ્યાણ ભટ્ટજી તથા અન્ય ભગવદીયોએ પોતે નોંધ કરિ રાખ્યાં અને એ શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણના ભાષાગ્રંથમાં ગણાય છે, જેમાં મુખ્ય ગ્રંથોના નામ નીચે પ્રમાણે છે:

૧.વચનામૃત - ૮૪ વૈષ્ણવ વાર્તા, જેમાં ૮૪ પ્રકારનાં પ્રસંગ છે, સિદ્ધાંત, હાસ્ય, સ્નેહ, વગેરે.

૨.ચોવીસ વચનામૃત,

૩.૨૫૨ (શ્રીગુસાંઇજીના) વૈષ્ણવોની વાર્તા

૪.શ્રીમહાપ્રભુજીની નિજવાર્તા-ઘરુવાર્તા, શ્રીબેઠક ચરિત્ર,

૫.શ્રીગુસાંઇજીની વાર્તા, શ્રીબેઠક ચરિત્ર,

૬.ઉત્સવભાવના તથા નિત્યસેવાભાવના,

૭.અન્ય વચનામૃતો: સિદ્ધાંત, હાંસી, સ્નેહ વગેરે (૩૨ લક્ષણ, હાસ્યામૃત, વગેરે)

..ક્રમશઃ

સંકલન :- દાસ ગોપાલ, જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ પરિવાર, વડોદરા

શ્રીગોકુલેશ વાક્સુધા

।। श्रीसर्वोत्तमस्तोत्रम् ।।

।। શ્રીગોકુલનાથજીની ટીકા સહિત ।।

...ગતાંકથી આગળ

ગયાં અંકમાં આપણે શ્રીગુસાંઈજી પ્રગટિત શ્રીમહાપ્રભુજીનું પંદરમું નામ **अङ्गीकृतौ समर्यादो**[१५] વિષે સમજવાનો પ્રયાસ કર્યો. શ્રીમદ્ ભાગવતમાં જો આપણે અનુસંધાન કરવું હોય તો આપણે અંગીકૃતૌ સમર્યાદોને દશમ્ સ્કંધમાં અલગ અલગ જગ્યાએ આ નામની પ્રતિતી થાય. अंबरे चरनप्रदिप्तद्रग्भृकुटिटोग्रदंष्ट्रकम् (૧૦.૧૮.૨૭), अनुगीयमानो न्यविशद् (૧૦.૧૮.૧), अथ कृष्णः परिवृतः (૧૦.૧૮.૧), एवं तो लोकसिद्वाभिः (૧૦.૧૮.૧૬), स च वृन्दावनगुणैः (૧૦.૧૮.૩), ग्रीष्मो नामर्तुरभवन्नातिप्रेयान् (૧૦.૧૮.૨), उडुपतिमानिव अम्बुदः (૧૦.૧૮.૨૬).

શ્રીગુસાંઈજી પ્રગટિત આ અલૌકિક નામોને સમજવું હોય તો શ્રીમદ્ ભાગવતના પ્રસંગોનું અનુસંધાન રાખવું જરૂરી છે. ગયા વખતે આપણે જે શ્રીમહાપ્રભુજીનું સ્વરૂપ સમજવાનો પ્રયાસ કર્યો, આપશ્રી જે જીવોને અંગીકાર કર્યા છે તે ભક્તિમાર્ગની મર્યાદાની સાથે અંગીકાર કર્યા છે, એવા શ્રીમહાપ્રભુજી છે, તેથી શ્રીગુસાંઈજીએ શ્રીમહાપ્રભુજીનું પંદરમું નામ **अङ्गीकृतौ समर्यादो**[१५] પ્રગટ કર્યું.

હવે ગયા વખતે આપણે જોયું કે શ્રીઆચાર્યજી શરણે આવેલ જીવોને ભક્તિમાર્ગની મર્યાદાનુસાર અંગીકાર કરે છે, ત્યાં એવો મનમાં પ્રશ્ન આવે કે ભક્તિમાર્ગની મર્યાદા કેવી છે? ત્યાં શ્રીચતુર્થકુમાર શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણ આપણા જેવા જીવોને ગૂઢાર્થને સરલ કરી આજ્ઞા પ્રદાન કરે છે કે શ્રીમહાપ્રભુજી દ્વારા અંગીકારની પહેલાં જીવ એમ જાણે કે શું હું મુક્તિથી પણ અધિક શ્રીમહાપ્રભુજીનો સાક્ષાત્ સંબંધ પ્રાપ્ત કરીને કૃતાર્થ થઈશ! અને શું મારો આવો મનોરથ સિદ્ધ થશે! તો આવું મનમાં જાણીને પહેલાં આપશ્રીને પ્રાર્થના કરે છે (શ્રીમહાપ્રભુજીએ જીવ ઉપર પોતાના પ્રમેય બલ દ્વારા મનમાં અનુભવ કરાવે છે) 'આપ મને આપનો કરો' તો આ પ્રકારે પ્રાર્થના વડે જ્યારે આપને શરણે આવે ત્યારે આપ કૃપા કરી આપની નિકટ બોલાવીને શ્રીઠાકોરજીની સન્મુખ બેસાડીને માર્ગની રીતિથી ઉપદેશ કરી પછી શ્રીઠાકોરજીને સોંપીને પછી પોતાનો જાણીને સ્વીકાર કરે છે કે 'આ મારો છે', ત્યારે શ્રીઠાકોરજી આપ ફલદાન કરે. તો આ રીતિથી અંગીકાર કરે છે.

હવે કહે છે કે જીવ તો પોતાના ઉદ્ધાર માટે અનેકાનેક જતન કરે છે અને કરશે પણ આપ મુક્તિથી પણ અધિક ફલનું દાન શા માટે કરે છે? ત્યાં આવી શંકાનું સમાધાન માટે શ્રીગુસાંઈજી હવે શ્રીમહાપ્રભુજીનું ૧૬મું નામ પ્રકટ કરે છે, અને આજ્ઞા કરે છે કે :

તેથી હવે આગળ શ્રીમહાપ્રભુજી આપ અંગીકાર કરે છે ત્યારે શ્રીઠાકોરજી ફલદાન કરે છે. તો ક્યારેક પ્રશ્ન થાય કે શ્રીમહાપ્રભુજી આપ કયા પ્રકારથી અંગીકાર કરે છે ? ત્યાં શ્રીગુસાંઇજી હવે આગળનું નામ પ્રકટ કરવાં પ્રવૃત્ત થયા છે અને આપશ્રી હવે પંદરમું નામ પ્રકટ કરે છે, અને આજ્ઞા કરે છે કે : **महाकारुणिको**[९६] શ્રીમહાપ્રભુજી કૃપાના નિધિ હોવાના કારણે અત્યંત કરૂણાવાન છો...

अङ्गीकृत्यैव गोपीश-वल्लभी-कृत-मानवः[९४] ।।

अङ्गीकृतौ समर्यादो[९५] **महाकारुणिको**[९६] **विभुः**[९७] ।।१०।।

ભાવાર્થ :- [૯૪]શ્રીમહાપ્રભુજી જીવોને અંગીકાર માત્રથી સાક્ષાત્ શ્રીઠાકોરજીને પ્રિય બનાવ્યાં છે એવા આપ છો, [૯૫]ભક્તિમાર્ગની મર્યાદા સાથે અંગીકાર કરવાવાળા એવા છો, [૯૬]આપ કૃપાના નિધિ હોવાના કારણે અત્યંત કરૂણાવાન છો, [૯૭]અને આપશ્રીની વંદના વિભુતિઓ કરે છે.

महाकारुणिको[९६] **:-** આપ (શ્રીમહાપ્રભુજી) કૃપાના નિધિ હોવાના કારણે અત્યંત કરૂણાવાન છો.

રાગ : દેવગંધાર

અબકૈ મહાકારુણિક કહિયત ।।
તજિ નિજધામ અવનિતલ પ્રકટે ભએ સબકે મન ભાએ ।। ૧ ।।
અપની પ્રતિજ્ઞા સત્ય કરિ તુમ નિજજન નેહ નિબાહે ।।
સબ પરિકર લૈ સરન ભયો સો તવ પદ-સરોજ-રજ પાએ ।। ૨ ।।
જિન નહિં જાને શ્રીહરિ-મુખ-મૂરતિ તિનનેં વૃથા જનમ ગંવાએ ।।
સર્વસુ શ્રીવલ્લભ નિજજનકોં સો 'ગોવિન્દ' જન જસ ગાએ ।। ૩ ।।

શ્રીમહાપ્રભુજી કૃપાના નિધિ હોવાના કારણે અત્યંત કરૂણાવાન એવા **महाकारुणिको**[९६] છો.

મૂળ ટીકાનો ભાવાર્થ :- 'જોકે જીવ પોતે કૃતાર્થ થાય તે માટે શરણ આવવું વિગેરે (સાધન) કરે, છતાં પણ શ્રીઆચાર્યશ્રીને (તેને) મુક્તિથી અધિક પોતાના માર્ગનો સાક્ષાત્ ભગવાનનો સંબંધ પ્રાપ્ત કરાવવાનું શું પ્રયોજન ?' એવી શંકા થાય, તેથી 'મહાકારૂણિક' એ નામ કહેલું છે. જો કે મર્યાદામાર્ગના આચાર્યો પણ ભક્તિ પ્રદાન કરનાર હોઇ કરૂણાવાળા જ છે, છતાં પણ શ્રીમહાપ્રભુજી તે સર્વથી પણ અધિક કૃપાયુક્ત એટલે કે પુષ્ટિમાર્ગીય સંબંધ પ્રાપ્ત કરાવનાર હોવાથી 'મહાકારૂણિક' (ઘણાજ કરૂણાવાળા) છે.

સરળ સમજૂતિ :- શ્રીમહાપ્રભુજી કૃપાના નિધિ હોવાના કારણે અત્યંત કરૂણાવાન છે. આમાં કોઇ આશ્ચર્ય નથી, કારણ કૃપાનું બીજું રૂપ કરૂણા છે. કરૂણા વિના કૃપા થઇ શક્તી નથી. શ્રીવલ્લભાધીશ મહાકરૂણાવાન હોવાથી સ્ત્રી, શુદ્ર, પતિત અસ્પૃશ્ય આદિ જીવોને કરૂણા ધર્મથી જ અનુગ્રહ દ્વારા અંગીકાર કરે છે, આવો અંગીકાર કરૂણા સિવાય થઇ શક્તી નથી.

આપ ભક્તોને કરૂણા કરી ભગવલ્લીલાના આનંદનું દાન કરે છે. આવા આપ અત્યંત કરૂણાવાન છો, એટલું જ નહિં, પરંતુ આપની અંગીકૃતિની નિ:સીમ કરૂણા તો આપશ્રીએ અડેલમાં પોતાની જ્ઞાતિની બ્રાહ્મણીની અક્ષમ્ય અપરાધ યુક્ત ચરિત્ર ન જોતાં કેવળ આપના કરૂણાધર્મથી અંગીકાર કરી પુષ્ટિમાર્ગીય સેવાનું ફલદાન કર્યું.

શ્રીમહાપ્રભુજી કૃપાના નિધિ હોવાના કારણે અત્યંત કરૂણાવાન એવા महाकारुणिको[૧૬] છો.

ક્રમશ:

સંયોજન:- જિન શ્રીવલ્લભરૂપ ન જાન્યો, શ્રીગોકુલેશ વાક્ સુધામાંથી સાભાર

સંકલન :- દાસ ગોપાલ, જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ પરિવાર, વડોદરા

શ્રીગોકુલનાથજીકે ચોબિસ વચનામૃત

૨૧. દીનતા

અબ ઔરહું શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણ ભટ્ટ પ્રતિ વૈષ્ણવસો આજ્ઞા કરત હૈ - ઈકીસમો વચનામૃત કહત હે જો ! વૈષ્ણવ કબહું સંજોગ કો સ્મરણ કરિકે રહે. આનંદ ન પાવે. કબહુ વિરહ કરીકે અત્યંત દીન ભાવકો પ્રાપ્ત હોય. યહ દૈન્યતા પરમ ફલરૂપ હે દૈન્યતાતે હરિ સંતોષ. તાતે શ્રીઠાકોરજી અત્યંત પ્રસન્ન હોત હૈ. જબ નિ:સાધન હોય તબ યહ વિચારે.

चित्तेन दुष्टो वचसापि दुष्टः

कायेन दुष्टः क्रिययापि दुष्टः ।।

ज्ञानेन दुष्टो भजनेन दुष्टो

ममापराधः कतिधा विचार्यः ।।

શ્રીગુસાંઈજીનો બનાવેલો આ શ્લોક છે તેનો અર્થ :- ચિત્તેય દુષ્ટ વચનેય દુષ્ટ દેહે ય દુષ્ટ કરમે ય દુષ્ટ; જ્ઞાને ય દુષ્ટ ભજને ય દુષ્ટ શું ય વિચારો અપરાધ મારા..

યાં ભાંતિ અપુનકો વિચારે. સાધનમેં હીન જાની મનમેં પ્રભુકો દાસભાવ રાખે. ઓર અપને સ્વરૂપકો વારંવાર વિચારનો. જો મેં કોન ગિનતીમેં હું ? એસે તો અનેક પ્રકારકી ક્રીડા હે તિનમેં મે હૂં. ઓર મેરી દેહ મલમૂત્રસો ભરી હે. ઓર જીતની વસ્તુ સબ ખોટી કહી હે સો મેરી દેહમેં ભરી હે. ઓર કો મેં કહા દેખું ? હાડ, માંસ, ચર્મ, થૂંકકી ભરી હે, અનેક દ્વાર કરિકે મલ વહત હૈ. એસો જો મેં મહા દુષ્ટ અજ્ઞાની કામ ક્રોધ મદ મત્સરતા ઈર્ષ્યાસો ભર્યો હૂં, ઓર મોહ રૂપી વ્યારીસો-બેડીસો સંસારમેં બાંધ્યો હૂં, અનેક દુ:ખ-સુખકો સંસારમેં ભોગ કરત હૂં.

સો એસો જો મેં તાકુ કહું ઠીકાનો નહીં હે. તાકો શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી પરમ દયા કરીકે અત્યંત દીન દયાલ હૈ જો મો પતિતકો શરણે લીયો હૈ. મહા દોષકી ખાનિમેં હૂં, જો મેં કહા પુષ્ટિમાર્ગકી શરણ જોગ્ય હૂં? મોકું તો નરકમેં ઠોર નહીં હે. તાતે મોકો શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજીને પરમકૃપા કરીકે શરણ લે કે અપને સર્વસ્વ પૂર્ણ પુરુષોત્તમસોં સંબંધ કરાયો હૈ. સો અબ મોકો યહ કર્તવ્ય હે-જોગ્ય હે જો દૃઢ કરીકે શ્રીપુરુષોત્તમકે ચરણારવિંદમેં મન લગાયકે રહેનો. ઓર કોટિન કોટિ જુગને સંસારમેં ભ્રમત મહા દુ:ખી ભયો હૂં. તાતે અબ સંસારમેંતે મન કાઢિકે પ્રભુનકે ચરણારવિંદમેં મન લગાયકે રહેનો. યા પ્રકાર અપને મનકું છિન છિનમેં સંભારે તબ દીનતા ભાવ ઉત્પન્ન હોય.

ઓર સબ વસ્તુમેં મુખ્ય ભગવદ્ ઇચ્છા જાને; ઓર ઉદ્યમ એસો કરે જામે અપનો ધર્મ ન જાય. ઓર યહ અપને મનમેં નિશ્ચય કરે ઓર શ્રીઠાકોરજીકો નામ લેકે અપનો ધર્મ હોય સો કરે. જામે અપનો ધર્મ જાય સો કરનો નહીં. ધર્મ ગયો તબ સબ ગયો ઓર સઘરે પદાર્થ કો નાશ ભયો. અપની ખરી મજુરીકો હોય સો શ્રીઠાકોરજીકો પ્રસન્નતાસો અંગીકાર કરે ઓર યહ નિશ્ચય નિરધાર કરીકે અપને ધર્મકી રક્ષા કરની.

ઓર શ્રીઠાકોરજીકો નામ લે કે કછુ વસ્તુ લાય કે શ્રીઠાકોરજીકો સમર્પની નહિ ઓર વામેંતે ખાનપાન કરે તો પાતકી હોય. તાકી સેવા વ્યવહાર રૂપ હ્વે જાય. ઓર શ્રીઠાકુરજી કે મિસ અપને ખાનપાન કે લીયે ધર્મ વેદી કે લાવે તો વાકો સઘરો ભગવદ્ ધર્મ નષ્ટ હ્વે જાય. વેસેઇ કીર્તન કરીકે દેહ નિર્વાહ કરે, ભગવદ્ ધર્મ પ્રગટ કર કે દેહ પોષે-નિર્વાહ કરે તથા ગ્રહકો પોષણ કરે તો તાકો કછુ ભગવદ્ ધર્મ ફલરૂપ ન હોય. ઓર સંસારમેં સંસારકિ રીતિ હોય તેસે ચલે, ઓર કાહુકો બુરો ન કરે ઓર લોગ સઘરે જાને જો યહ બડો સંસારી હે તબ ભગવદ્ ધર્મ બઢે જહાં દશ વૈષ્ણવ એતન્માર્ગીય (અપને સુજાતી) હોય તહાં ભગવદ્ વાર્તા-ચર્ચા કરે ઓર વૈષ્ણવકે આગે અપની બડાઇ તથા પુરુષાર્થ પ્રગટ ન કરે.

કુટુંબમેં-સંસારી આગે અપનો પુરુષાર્થ પ્રગટ ન કરે જો મેં કમાત હું, તાતે ગૃહસ્થ ધર્મ ચલત હે; એસો વિચારે જો પ્રભુ બડે દયાલ હે સબ પ્રકારસો મો સરીખે કો જો પાલન કરત હે, ઓર સઘરો કુટુંબ શ્રીઠાકુરજીકો દાસ હે, ઇનકે પીછે મોકો શ્રીઠાકુરજી પાલન કરત હે યા પ્રકાર વિચારે તબ ભક્તિ બઢે ઓર જ્ઞાનમાર્ગમેં સાધન કષ્ટ-ત્યાગ દૃઢ હોય તબ ઉદ્ધાર હોય ઓર યા પુષ્ટિમાર્ગમેં યા પ્રકારસો ચલે તો ગૃહસ્થકો ઉદ્ધાર હોય. સંસાર કે ઉદ્ધારાર્થ યહ માર્ગ હે તામે ત્યાગ-વિવેક હોય તો કહા કહેનો ?

યહ જ્ઞાન તાદૃશી ભગવદીય કે સંગતે હોય. યાકો દુસરો પ્રકાર નાહીં હે યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી વૈષ્ણવકો શિક્ષા દીયે હેં. યા પ્રકારસો શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણ ભટ્ટ પ્રતિ આજ્ઞા કરત હેં. ઇતિ એકવીસમો પ્રસંગ. ૨૧

..ક્રમશ:

।। ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજીકૃત એકવીસમો વચનામૃત સંપૂર્ણમ્ ।।

સંકલન :- દાસ ગોપાલ, જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ પરિવાર, વડોદરા

સ્વરૂપનિષ્ઠા

શ્રીગોકુલેશપ્રભુચરણના અંતરંગ ભગવદીયો

મહાવદાસ

આ મહાવદાસ જામનગર પાસે વળા ગામના ઔદિચ્ય શિહોરા બ્રાહ્મણ હતા. શ્રીગુસાંઈજી પ્રભુચરણના સેવક હતા પરંતુ પાછળથી શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણનું દર્શન થતાં જ આપશ્રીમાં સ્વરૂપાસક્ત થયા હતા. શ્રીગોકુલેશ પ્રભુને જ પૂર્ણ પુરુષોત્તમ સ્વરૂપે જાણ્યા હતા અને માણ્યા પણ હતા. પોતાનું શેષ જીવન શ્રીગોકુલમાં શ્રીગોકુલેશ પ્રભુના સાન્નિધ્યમાં વ્યતીત કર્યું હતું.

મહાવદાસભાઇ સદ્‌ગુણસંપન્ન, સાત્ત્વિક વૃત્તિ અને દીનતાથી પૂર્ણ હૃદયયુક્ત એવા ભગવદીય હતા. પરમ વિદ્વાન અને કાવ્યશાસ્ત્રમાં પણ નિપુણ હતા. 'શ્રીસર્વોત્તમ સ્તોત્ર' અને 'નવરત્ન'નો નિત્ય પાઠ કરતા હતા. શ્રીગોકુલેશ પ્રભુના દર્શન માત્રથી તેઓ આકર્ષાયા હતા અને શ્રીગોકુલેશ પ્રભુ પણ તેમના ઉપર સદા પ્રસન્ન રહેતા હતા.

શ્રીગોકુલેશ પ્રભુમાં જ રસાત્મક પૂર્ણ પુરુષોત્તમ શ્રીકૃષ્ણચન્દ્રનું દર્શન થવાથી, તેમણે શ્રીગોકુલેશ પ્રભુ સંબંધી અનેક ગ્રંથોની રચના પણ સાક્ષાત્ શ્રીકૃષ્ણના ભાવથી જ કરી હતી. શ્રીગોકુલેશ પ્રભુના અલૌકિક ગુણ-સ્વરૂપનું વર્ણન કરતો તથા ગીત-ગોવિંદની પદ્ધતિથી અષ્ટપદીમાં તેમણે રચેલો સંસ્કૃત ગ્રંથ 'શ્રીવલ્લભગીત' તેમનું એક સર્વોત્તમ સર્જન છે. તદુપરાંત સંસ્કૃતમાં તાત્પર્યબોધ, સજ્જનમંડન, રસાર્ણવ વગેરે ગ્રંથો પણ પ્રગટ કર્યા છે. વળી ગુજરાતી ભાષામાં શ્રીવલ્લભચરિત્ર (નિત્ય ચરિત્ર), વિવાહખેલ, ગૂઢ રસ, રસાલય, રસસિંધુ, રસકોપ, રસાનંદ, નામરસ તથા વિવિધ ધોળ-પદ-વિનંતિઓ વગેરે પણ રચ્યાં છે. શ્રીગોકુલેશ પ્રભુના અલૌકિક સ્વરૂપનું વર્ણન કરતું ગુજરાતી ધોળ -

શ્રીવલ્લભનું રૂપ નિરખું અનંગ કોટિ નિવાસ,

વદનપંકજ સદા પ્રફુલ્લિત મંદ મૃદુ કલ હાસ.

આજે પણ શ્રીગોકુલેશ પ્રભુના અનન્યાશ્રિત ભક્તજનો પ્રેમપૂર્વક નિત્ય ગાય છે. તેમણે રચેલ ચટાઈનું ધોળ પણ સુપ્રસિદ્ધ છે. એકવાર તેમણે જાણ્યું કે શ્રીગોકુલેશ પ્રભુના રસોઈઘરમાં લીલાં કાષ્ઠ વપરાવાથી અતિશય ધૂમાડો થાય છે અને પોતાના પ્રાણપ્રિયને ખૂબ જ શ્રમ પડે છે. આથી તેઓ એક બ્રાહ્મણ અને વિદ્વાન હોવા છતાં જાતિ અને વિદ્વત્તાનું ગૌરવ ત્યજી વનમાં જઇ સૂકાં કાષ્ઠ લાવતા હતા. આમ દીનતાપૂર્વક શ્રીગોકુલેશ પ્રભુની સેવામાં સદા તત્પર રહેતા હતા. તેઓ સદા વિરક્ત દશામાં રહેતા હતા. શ્રીગોકુલેશ પ્રભુના નિત્યલીલામાં પધારવાના સમાચાર સાંભળતાં જ તેઓ વિહ્વળ બની ગયા હતા અને વનમાં જઇ વિરહાવસ્થઅમાં જ દેહ ત્યજી, શ્રીગોકુલેશ પ્રભુના શ્રીચરણારવિંદને પ્રાપ્ત થયા હતા. આવા તાદૃશી અને શ્રીગોકુલેશ પ્રભુમાં સ્વરૂપાસક્ત વિરક્ત ભગવદીય હૃદયનો ભાવ સદા અનિર્વચનીય છે.

...ક્રમશઃ

સંયોજનઃ- સ્વરૂપનિષ્ઠા પુસ્તક, પ્રકાશક ભાઈલાલભાઈ શેઠ.

શ્રીધોલ પદ

ભલે જન્મ્યા શ્રીગોકુલનાથ જીરે

ભલે જનમ્યા શ્રીગોકુલનાથ જીરે,
જોવા આવ્યો આવ્યો વ્રજવાસીનો સાથ જીરે. ૧
સેવકજન સર્વે ઉભા છે દ્વાર જીરે,
દર્શન દીજે દીજે હમારા આધાર જીરે. ૨
મલી માનુની મંગલ ગાયે જીરે,
ત્યાં તો ઘેરઘેર ઓચ્છવ થાય જીરે. ૩
વાજિંત્ર તે બહુ વિધના વાજે જીરે,
શ્રીગોકુલ સઘળેડું ગાજે જીરે. ૪
એહવું શ્રીવિઠ્ઠલજીને દ્વારે છાજે જીરે,
પ્રગટયા સેવકજનને કાજે જીરે. ૫
મલી માગધ માગણ આંગણે આવે જીરે,
અતિ આનંદે વ્રજજનને પહેરાવે જીરે. ૬
દે આશિષ દ્વિજકુલમાં પ્રગટ્યો દીવો જીરે,
સદા શ્રી વિઠ્ઠલજીનો કુંવર ચિરંજીવો જીરે. ૭
વહાલે મારે શ્રીગોકુલમાં કીધો છે વાસ જીરે,
જનમ્યા સુદિ સાતમ માગસર માસ જીરે. ૮
સેવક જનની પોહોંચાડી વહાલે મારે આસ જીરે,
બલિ બલિ જાયે માધવદાસ જીરે. ૯

સંકલન :- દાસ ગોપાલ, જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ પરિવાર, વડોદરા

વિચાર કરવો જોઇએ !

સ્વસેવ્ય-સ્વરૂપ-પ્રસાદ-ગ્રહણ

ગયાં અંક સુધી આપણે અનેક વિષયોને ભણવાનો પ્રયાસ કર્યો. જેમાં સેવોપદેશદીક્ષા, સેવાસ્વરૂપ, સેવાપ્રદર્શન, સેવાપ્રયોજન, સેવાસ્થલ, સેવ્યસ્વરૂપ, સેવા-અર્થ-આજીવિકા, સેવાકર્તા, સેવાપરિચારક, સેવોપદેષ્ટા (સેવા માટે ઉપદેશ કરનાર શ્રીગુરુદેવ) અને ભાગવત-કથા વિષે આપણે માર્ગીય પ્રમાણોને ભણવાનો પ્રયાસ કર્યો. જે શ્રીમહાપ્રભુજી, ઊભયપ્રભુચરણ શ્રીગોપીનાથપ્રભુ-શ્રીવિઠ્ઠલનાથ પ્રભુ, શ્રીસપ્તાચાર્ય, પરવર્તી આચાર્યોની વાણીને આધારે ભણ્યાં. હવે શ્રીમહાપ્રભુજીની વાણીઅનુસાર આપણે એ ભણવાનો પ્રયાસ કરીએ કે જ્યારે આપણા દ્વારભૂત શ્રીગુરુદેવે શ્રીઠાકોરજી આપણા માથે પધરાવી આપેલ છે, તો પોતાના માથે બિરાજેલ શ્રીઠાકોરજીને આપણા દ્વારા સમર્પિત સામગ્રીનો પ્રસાદનું સ્વરૂપ શું ?

अपरञ्च। दाने हि न स्वविनियोग:, न तु निवेदने। अन्यथा निवेदितान्नादे: भोजनं न स्याद्। अनिवेदितस्य निषिद्धत्वात्। निवेदितानाम् अर्थानां भगवद्भोगार्थं विनियोगे जाते तद्दत्तप्रसादत्वेन स्वोपभोगकृति: उचिततरा दासधर्मत्वात्. (नवरत्नविवृत्ति.१)

‘**अपरञ्च**’ इत्यादि दानं नाम स्वत्व-परित्याग-पूर्वक: परस्वत्वोत्पादनानुकूल:, ‘तुभ्यम् अहं सम्प्रददे न मम’ इत्यादि शब्दाभिव्यङ्ग्यो मनोव्यापार:। तस्मिन् कृते सति ‘हि’ निश्चयेन ‘न स्वविनियोग:’। दत्तापहारदोषोत्पादकत्वात्। निवेदनं तु तदीयत्वानुसन्धानपूर्वक: स्वत्वाभिमानत्यागानुकूल: ‘तुभ्यं समर्पयामि-निवेदयामि’ इत्यादिशब्दाभिव्यङ्ग्य: तद्विलक्षणो मनोव्यापार:। तस्मिन् कृते तु न: स्वविनियोगो दोषाय दत्तापहारदोषानुत्पादकत्वात्. (श्रीपुरुषोत्तमजीकृत नवरत्न विवृत्ति प्रकाश. १)

અપરંચ ભગવત્સ્વરૂપને માટે દાન (ભેટ)ના રૂપમાં કઇ પણ આપ્યા પછી આપણા કોઇ પણ કાર્યમાં તે વસ્તુનો ઉપયોગ કરી શકાતો નથી, પરંતુ ભગવત્સ્વરૂપને કોઇ વસ્તુનું નિવેદન પ્રભુને નિવેદિત અન્નાદિનું પણ ગ્રહણ કરી શકાય નહિં. વળી અનિવેદિત વસ્તુનો ઉપભોગ તો નિષિદ્ધ જ છે. તેથી નિવેદિત વસ્તુનો ભગવત્સેવામાં વિનિયોગ થયા પછી ભગવત્પ્રદત્ત પ્રસાદના રૂપે ભક્ત દ્વારા ઉપભોગ તો ઉચિત જ છે, દાસનો ધર્મ તેમ કરતાં નભતો હોવાથી (નવરત્ન વિવૃત્તિ.૧)

‘અપરંચ..’ આપણા સ્વામિત્વને છોડીને કોઇક પારકાનું સ્વામિત્વ ઊભું કરવું જેવુંકે ‘આ હૂં તને આપું છું-હવે આ વસ્તુ મારી નહિં રહે’ એવા શબ્દો દ્વારા અભિવ્યક્ત કરવામાં આવતા સંકલ્પથી ‘દાન’ આપવામાં આવે છે. દાન આપતાં કોઇ પણ સંજોગોમાં આપેલી વસ્તુનો પોતાના માટે વિનિયોગની છૂટ નથી. તેમ કરતાં આપેલું દાન પાછું ઝૂંટવી લેવાનો દોષ ગણાય. નિવેદન તો, જ્યારેકે, પોતાની બાબતમાં તદીય હોવાનું

અનુસંધાન રાખીને સ્વામિત્વાભિમાન (નહિં કે સ્વામિત્વ)નો ત્યાગ કરવાથી થાય છે, જેને માટે 'આ હૂં તને સમર્પિત કરૂં છું- નિવેદિત કરૂં છું' એવા શબ્દો વપરાય છે.

આમાં દાનથી કાંઇક જુદો જ સંકલ્પાત્મક મનોવ્યાપાર હોય છે. આમા દાનથી કાંઇક જુદો જ સંકલ્પાત્મક મનોવ્યાપાર હોય છે. આમ નિવેદન કર્યા પછી નિવેદિત વસ્તુનો પોતાના ઉપભોગમાં વિનિયોગ દોષરૂપ થતો નથી. કેમકે બીજાને કશું અપાઇ નથી રહ્યું કે નથી કાંઇ ઝૂંટવામાં આવી રહ્યું (શ્રીપુરુષોત્તમજીકૃત નવરત્નવિવૃત્તિ પ્રકાશ.૧)

..ક્રમશઃ

સંકલન :- દાસ ગોપાલ, જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ પરિવાર, વડોદરા

।। શ્રીગોકુલેશો જયતિ ।।

ગોકુલસ્ય તુ યો ગોપ્તા પુષ્ટિસુપથરક્ષિતા ।

જનિતા તુર્યવંશસ્ય ગોકુલેશં નમામિ તમ્ ।।

શ્રીગોકુલપતેર્ નિત્યં શુભદમાસ્પદં મહત્ ।

શ્રીવાલ્લભમતે નિષ્ઠં તુર્યપીઠં વયં નુમઃ ।।

શ્રીચતુર્થપીઠાધીશ્વર પૂજ્યચરણ ગુરુદેવ

ગોસ્વામી શ્રીદેવકીનંદનાચાર્યશ્રીના આશીર્વાદથી

શ્રીમદ્ ગોકુલ આવતા શ્રીચતુર્થગૃહના સેવકોને સન્મુખ-શ્રીચરણસ્પર્શ સંબંધી આવશ્યક માર્ગદર્શન

...ગતાંકથી આગળ

નોંધઃ - આપણા અલૌકિક શ્રીવાલ્લભ સિદ્ધાંત નિષ્ઠ શ્રીચતુર્થગૃહમાં બીરાજતા સર્વદા સેવ્ય દાદાજી શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણ પ્રગટ બીરાજતાં શ્રીબેઠકજીએ સેવક-વૈષ્ણવોને શ્રીચરણસ્પર્શ માટે અનિવાર્ય નિયમો, તે જાણવા જરૂરી છે. જેથી આપણે જ્યારે પણ શ્રીમદ્ ગોકુલ જઇએ ત્યારે કોઇ તકલિફ ન પડે, તેથી આ આવશ્યક માર્ગદર્શન જાણી લેવું જરૂરી છે.

- ❖ શ્રીબેઠકજીમાંથી બહાર જતી વેળા પીઠ દઇને કદી જવું નહીં પરંતુ સાષ્ટાંગ દંડવત્ પ્રણામ કર્યા પછી જ બહાર જવું.

❖ આ આપણો અલૌકિક લ્હાવો છે. અને જ્યારે પણ આપણે હવેથી શ્રીમદ્ ગોકુલ અલૌકિક ધામ જઇએ, પોતાના શ્રીગુરુદ્વાર શ્રીસર્વદા સેવ્ય શ્રીદાદાજી શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણના દર્શને જઇએ, ત્યારે આ નિયમોને અવશ્ય ધ્યાનમાં રાખીને આ અલૌકિક પ્રબંધને કાયમ રાખવા પ્રતિજ્ઞા લઇએ, અને આપણા શ્રીદાદાજીને શ્રમ ન થાય, તેનું ખાસ ધ્યાન દઇએ.

❖ આપણી માટે આ અલૌકિક દ્વારના દર્શન કરવા એજ આપણું અહોભાગ્ય છે. સૌ પ્રતિજ્ઞા કરીએ, કે હવે જ્યારે આપણે શ્રીમદ્ ગોકુલ આવીએ ત્યારે આ નિયમો અવશ્ય પાળીશું.

❖ કેવળ શ્રીચતુર્થગૃહની કંઠીદીક્ષા અને / અથવા બ્રહ્મસંબંધ દીક્ષા લેનાર વૈષ્ણવોને જ અહીં શ્રીચરણસ્પર્શ કરવાનો અધિકાર છે, અન્ય કોઇ ગૃહનાં વૈષ્ણવો શ્રીચરણસ્પર્શ કરી શકતા નથી.

❖ શ્રીબેઠકજીમાં સામગ્રીભોગ (આજકાલ જે અન્ય શ્રીબેઠકજીઓમાં થાય છે તેમ) સેવક-વૈષ્ણવોથી ધરી શકાતો નથી તેમજ ઝારીજી પણ ભરી શકાતા નથી, માત્ર શ્રીચરણસ્પર્શ જ થઇ શકે છે.

❖ શ્રીમદ્ ગોકુલમાં સૌ પ્રથમ વાર આવનાર શ્રીચતુર્થગૃહના સેવકે અહીં પોતાના પ્રાણપ્રેષ્ઠ અને સર્વદા સેવ્યા શ્રીદાદાજી શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણની સન્મુખ થવું અનિવાર્ય છે. આ માટે શ્રીચતુર્થગૃહના મુખ્ય કાર્યાલયમાં સેવા આપતા વૈષ્ણવને પ્રથમ વિનંતી કરવી અને તેમની સહાયથી દીનતા અને ભક્તિભાવપૂર્વક શ્રીબેઠકજી સન્મુખ થવું, અને સાષ્ટાંગ દંડવત્ પ્રણામ કરવા.

❖ સન્મુખ થયા બાદ, શ્રીબેઠકજીમાં શ્રીચરણસ્પર્શ કરવા ઇચ્છુક વૈષ્ણવ ભાઇ-બહેને પ્રથમ મુખ્ય કાર્યાલયમાં વિનંતી કરવી અને તે દ્વારા **શ્રીચતુર્થપીઠાધીશ્વર પૂજ્યચરણ શ્રીગુરુદેવ શ્રીદેવકીનન્દનાચાર્યશ્રી** પાસે સ્વયં ઉપસ્થિત રહી, શ્રીચરણસ્પર્શ માટે વિધિસર આજ્ઞા પ્રાપ્ત કરવી.

❖ સન્મુખ થનાર વૈષ્ણવે વ્રત કરતાં અગાઉ શ્રીપ્રભુની રસરૂપ પ્રસાદી સખડી લેવી અનિવાર્ય છે, અને ત્યારબાદ જ બીજા દિવસે વ્રત કરવું. જેની માહિતી શ્રીચતુર્થપીઠના મુખ્ય કાર્યાલય પરથી પ્રાપ્ત થઇ શકે.

❖ વ્રતના દિવસે માત્ર ફલાહાર અને દૂધ લેવાં. અન્ય કોઇપણ પ્રકારનો અન્નાહાર, પાન ગુટખા, ધૂમ્રપાન વગેરેનું સેવન કરવું નહિં.

...ક્રમશઃ

।। હરિદાસકૃત-શ્રીબાલલીલાષ્ટકમ્ ।।

ભકતસુખદમંજરી ગ્રંથમાંથી

भज विट्ठलबालं गोकुलबालं रसिकरसालं देहधरम् ।

भज रुक्मिणीगोदं परमविनोदं प्रकटप्रमोदं मोहकरम् ।। १ ।।

(ભક્તોના કલ્યાણ માટે) દેહ ધારણ કરનાર શ્રીમત્પ્રભુચરણના ગોકુલના પાલક, રસિક, રસાલ, શ્રીમત્પ્રભુચરણના લાલ (શ્રીગોકુલેશ)ને સેવો !

શ્રીરુક્મિણીની ગોદમાં વિરાજેલ, પરમ વિનોદ કરનારા, આનન્દની ધારા વહેવપાવનાર, અને (ભક્તોના મનોને) મુગ્ધ કરનાર (શ્રીગોકુલેશ)ને સેવો ।। ૧ ।।

भज सुंदरवक्त्रं बालचरित्रं परमपवित्रं मनोहारि ।।

भज जयरसरूपं परमअनूपं सुखकारि ।। २ ।।

જેમનું મુખારવિંદ લાવણ્યયુક્ત છે, જેઓ પરમ પવિત્ર મનોમોહક બાલચરિત્ર કરે છે તેવા (શ્રીગોકુલેશ)ને સેવો !

જેમનો સદા જય થાય છે, સદા રસરૂપ, શ્રીગોકુલના ભૂપ, પરમ અનૂપ અને સુખકારક (શ્રીગોકુલેશ)ને સેવો.૨

जय मङ्गलमङ्गल सहज सुमङ्गल, दूरितामङ्गल जनत्राता ।।

जय आनन्दकारक बहुसुखदायक इक्षणसायक, रसदाता ।। ३ ।।

મહાન મંગલકારી, પ્રાગટ્ય થતાં જ અત્યંત મંગલકારક, અમંગલ દૂર કરનારા ભક્ત પ્રતિપાલ (શ્રીગોકુલેશ)નો જય હો !

આનન્દકારક, (ભક્તોને) લીલારસનો અનુભવ કરાવવારૂપી સુખદાયક, અણિયાળાં નેત્રોવાળા, રસદાતા (શ્રીગોકુલેશ પ્રભુ)નો જય હો.૩

भज कण्ठाभरणं परमसुवरणं अङ्गदधरणं रुचिकर्ता ।।

भज लीलाकरणं महारसभरणं आधिसुहरणं भयहर्ता ।। ४ ।।

(ભક્તોના) કંઠાભરણ (એટલે કે પ્યારા), જેમણે (ભક્તોનું) વરણ સુંદર અને અમોઘ રીતે કર્યું છે, અંગદ ધારણ કરનારા, (દર્શન માત્રથી પ્રભુમાં) પ્રેમ ઉત્પન્ન કરનારા (શ્રીગોકુલેશ)નું ભજન કરો !

લીલા કરનારા (ભક્તોને) મહારસનું દાન કરનારા, આધિ (વ્યાધિ, ઉપાધિ)નો સમૂલ નાશ કરનારા, ભય દૂર કરનારા (શ્રીગોકુલેશ)ને સેવો. ૪

भज लीलाललितं सुफलंफलितं कामसुदलितं जयकारी ।।

जयश्रीवल्लभवर क्रीडारसभर कामयुद्धकर देहधारी ।। ५ ।।

લીલા કરતા જેની ઝાંખી સુંદર થાય છે, (મહાન પુણ્યના) સુંદર ફલનું (પણ) ફલ, કામદેવને જેણે હરાવ્યો છે અને સદા વિજયસ્વરૂપ (શ્રીગોકુલેશ)નું ભજન કરો !

હે શ્રીવલ્લભવર, ક્રીડાપર, કામ સાથે યુદ્ધ કરનાર, દેહધારી ! આપનો જય હજો. ૫

भज रुचिरं बालं प्रीतिपालं नयनसुचालं शयनकरम् ।।

भज पूरणवरणं भक्ताभरणं शिशुतनुधरणं सिद्धिवरम् ।। ६ ।।

રુચિર બાલસ્વરૂપ, પ્રીતિ નિભાવનારા, ચંચલ નયનયુક્ત, લીલા રસમાં સ્થિત (શ્રીગોકુલેશ)નું ભજન કરો !

વરણ કરેલા ભક્તોનો જે ત્યાગ નથી કરતા, ભક્તોના ભૂષણ, બાલશરીર ધારણ કરનાર, (પુષ્ટિમાર્ગીય અષ્ટ) સિદ્ધિઓ જેમને વરેલી છે એવા (શ્રીગોકુલેશ)નું સેવન કરો. ૬

भज क्रीडालोलं केलिकल्लोलं अर्धसुबोलं पूर्णफलम् ।।

जय उत्सवकारक तापनिवारक लीलास्मारक यशामलम् ।। ७ ।।

ક્રીડામગ્ન, કલ્લોલ યુક્ત કેલિ કરનારા, અસ્પષ્ટ મધુરું બોલનાર, પૂર્ણ ફલસ્વરૂપ (શ્રીગોકુલેશ)નું ભજન કરો !

હે ઉત્સવકર્તા, તાપના નિવારણહાર, ભગવલ્લીલાનું સ્મરણ કરાવનાર, આપનો જય હો, કારણકે આપનો યશ નિર્મલ છે.૭

भज पूर्णानन्दं आनन्दकन्दं रमितसुछन्दं परमसिंधुम् ।।

जय अनुरक्तं भक्तसंयुक्तं अव्यक्तं हरिदासविभुम् ।। ८ ।।

પૂર્ણાનંદ, આનંદકંદ, ભક્તોને તેમના વિહિત મનોરથ અનુસાર અલૌકિક રસનો અનુભવ કરાવનાર, અગાધ સાગર (શ્રીગોકુલેશ)નું સદા સર્વદા ભજન કરો !

શ્રીનિકુંજ નાયકમાં આસક્ત ભક્તયુક્ત, ઇન્દ્રિયોથી અગોચર, હરિદાસના સ્વામી આપનો જય હો. ૮

ઇતિ હરિદાસે રચેલું શ્રીબાલલીલાષ્ટક સંપૂર્ણ.

સંકલન :- દાસ ગોપાલ, જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ પરિવાર, વડોદરા

જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ

આનંદસાગર ઉલટયો સખી આજ

આનંદસાગર ઉલટયો સખી આજ મ્હારે મનમાંહ્ય રે,
અંગોઅંગ ફૂલ્યાં અતિ ઘણાં સખી કહ્યાં તે કો'નાં નવ જાય રે;
ભલે પ્રગટયા રે (૨) શ્રીગોકુલનાથ, શ્રીવિઠ્ઠલનાથ,
ઘો હેલી હરિને વધામણાં. ૧

બાવન ચંદન બહુ વળી વચ્ચે ચોક નવલી ભાત રે,
પાછળ ફરતાં ફૂલડાં, વચ્ચે વેલડીની જાત રે;
સોહાસણ રે (૨) મેલો ઢળકંતા હાથ,
લટકંતા હાથ, ઘો હેલી. ૨

બહુ રત્ન માલ હીરે જડયા, મોતીડે પૂર્યા થાળ રે;
કુમકુમ ભર્યા રે કચોલડાં, માંહી પુષ્પ કેરી માળ રે;
સોહાસણ રે (૨) ગાય મંગળ ચાર,
ગીત રસાલ, ઘો હેલી. ૩

આનંદ ઉપન્યો અતિ ઘણો સખી આણીએ નવરંગ રે,
વાજિંત્ર વાગે અવનવા સખી ઢોલ ભેરિ મૃદંગ રે,
આજ મન ઉપન્યો રે (૨)
અતિશે આનંદ, ઘો હેલી. ૪

પ્રીતે પ્રભુજી નીરખીયા શ્રીગોકુલપતિ મહારાજ રે,
હરિદાસ કહે મહારા મનતણા પહોચ્યા મનોરથ આજ રે;
હવે સરિયાં રે (૨) સેવકનાં કાજ,
વૈષ્ણવનાં કાજ, ઘો હેલી. ૫

કવિત

તું જો અપેક્ષા કરત સ્વારથ કો હિત માન,

વે ન હોય આવત પ્રભુ તેરી રક્ષા કરી હૈ;

તૂં તો હે અજ્ઞાન, હાનિ આપની ન જાનત હૈ,

ઉપકાર માન પ્રભુ તેરી ચિંતા હરિ હૈ;

કૌન તૂ કહાંકો, કૌન ઠોર આનિ કહા કીયો,

કૌન દાન દિયો બાત મનમાં જ ધરી હૈ;

ગોકુલેશજીકે અનુરાગ સોં બિલસ રસ,

યહિ રસમાંઝ ભાંતિ ભાંતિ નિધિ ભરી હૈ. ૨૧

શ્રીગોકુલનાથકી જય

यह भावाभिव्यक्ति अपने घरकै वैष्णव पवन शर्माको है, जाके हृदयको भाव इस पदमें अभिव्यक्त कियो है। गुरुजनसुं आज्ञा प्राप्त कर यह पद इस अङ्कमें समाविष्ट कियौ है। यह विनंती-माहात्म्यकी अभिव्यक्ती है।

पूनी श्रीवल्लभरूप धर आयै । वानी स्वरूप गम्भीर उदाधी सम, जे निगम नेति नेति गाऐ।। १ ।। जो मुख जोय अठत्तर भगवदी, फूली अङ्ग न समाऐ । सो मुख निरख तिहारे सेवक, अपने भाग्य मनाये ।। २ ।। जीन विशाल चंचल कटाक्षतें, मोहनभाइजूं पे बान चलाऐ । व्हे चंचल-चितवनी ते प्रभुजी, हम तिहारे शरणमैं आहै ।। ३ ।। ग्रंथ ज्ञानकौ अमृत तिही विध, निजसेवक पान कराए । पुष्टिके प्रभु सब सुख-दाता, श्रीविट्ठलराय कहाऐ ।। ४ ।।

|| ShriGokulesho Jayati ||

SHRISARVADA SEVYA SHRIDADAJI SHRIGOKULESH PRABHU'S COMMENTRY ON

Bhaktivardhini

(Strengthening Devotion)

(…continued)

Gurudev :- Now understanding the 7th stanzas of this sacred book of Strengthening devotion, now lets go ahead to the 8th stanza .

Till here I had explained you regarding when person needed to do Gruh Tyaga for betterment, He/she should now stay in such way that doesn't get in relation to any Dusanga..So further ShriMahaprabhuji explains that how a person can stay after leaving Gruha..

Now in such situation the jeev of such type who had done gruh tyag how can it survive, in the full possibility of these 2 doshs, of dusang and asamarpit anna, for such resolution, ShriMahaprabhuji further gives the aagyna ...."**Ata Sthayem Haristhayam...."**

Ata Stheyam Haristhane Tadiyai saha Tatpara ||

AdureViprakarsheva Yatha Chittam na Dushyati || 8 ||

Means :- *After leaving the house, that person should stay in the Haristhaan-bhagwad-ritual-place and that also with tatparta-eagerness to stay with the bhagwadiyas. To keep safe from getting any of the dosh, make a safe distance not to near not to faar, saying **AdureViprakarsheva**.*

As previously described there is possibility of dosh, so to keep away these doshs and to live livelihood (kaal-nirvaah), staying in Haristhaan. But person been the follower of Bhaktimarga, so he/she should search bhagwadsthal (haristhan) where the regular bhaktimargiya-seva-prakaar runs, such as ShriGoverdhan-Jatipura, Shrimad Gokul, etc. Should stay there and after comming to this Haristhan, the tyagi jeev should stay in such a manner that he/she should be eager for relation with Tadrush (bhagwadiya) which ShriMahaprabhuji gives aagyna by words "**TADIYAI SAHA TATPARA**"

Tadiyai-- means bhagwadi to stay with him. And with bhagwadi, there should be eagerness-TATPARTA means eager in **bhagwad-swaroop-seva-katha-sharavan-smaran-manan-chintan**. To do seva of ShriHari, and also eager in **Shravanaadi**. Even in **Haristhan (divine place of God)** also with lack of satsang, with the sang of Dusang, the dhradh beej bhaav (strong seed) which was previously happened, gets destroyed. So if such situation is there, then person should not leave house, (not do gruh-tyag) should stay in house, Gruha-stithi. And always in such situation, when there is aruchi in Gruha, and thought to do Ekaant Vaas (staying alone), then come to HARISTHAN. but was not able to get relation with Bhagwadiyas-Tadiyai. So ShriMahaprabhuji shows the Another Path by the words "**ADURE VIPRAKARSE**"......

ShriMahaprabhuji here wanted to say that when person does Griha Tyaga and comes to Haristhana, keeps his/her's bhaav strong for Devotion should not get reduced. "**Adureviprakarse**" means if dusang gets touched for Ekanti

Jeev in Haristhan, along with Bhagwadiya staying, ShriMahaprabhuji gives orders "*stay little away from* ***ShriHaristhan***" means not very far and not very near- keep safe sistance.

Even ShriMahaprabhuji says that "***tadiyai saha tatpare***" means Bhagwadiyas as jeev can have such kriya, which the others don't like, and if the jeevs sees that kriya, then it becomes obstacles for his bhagwad bhaav vriddhi. So even with bhagwadiya do stay not to far and not to near. So that the jeev doesnot get dosh for looking at other's dosh "***atiparichayadavagya***" so it is possible that that jeev might do avagya (not take care) of Bhakts of bhagwan. So to remove these dosh, ShriMahaprabhuji gives orders "***ADURE VIPRAKARSE***"***.***

So it doesn't means that we should away from Bhagwadiyas, but make safe distance. By this way mentioning 3 ways, gruhastithi, gruha tyag and then haristhan. by these words making our bij bhaav dhradh. which ShriMahaprabhuji uses the words, "***YATHA CHITTAM NA DUSHYATI***" if anukul gruh, then do gruhstithi, then if non-anukul, make aruchi in gruh and do gruhtyag, and then come to shriharisthan. . the methods devined previously or by "***swamanobhilashit***" what ever method followed, but taking care that it does not make jeev bhagwad bahirmukh. By this way after saying the prakaar of bhagwad bhakti vriddhi, now will define the extreme of Bhakti..........

………....will continue the Commentry

We are grateful to our ShriGokulesh Pathshala team to present the English Translation of This Sixteen Sacred Book's Bhaktivardhini Book with the ***Commentary of ShriChaturthkumar ShriSarvada Sevya ShriDadaji ShriGokulesh Prabhu****. We apologise for the grammatical mistakes of the language, still we are making our best efforts to present the best way of understanding this Book of BHAKTIVARDHINI. --- editor.*

SHRIMAD VAALLABH PHILOSOPHY

Comparison

Gyandas: - **Jai Jai ShriGokulesh**! It's a great day today and we had gathered here in a good number. Today we will be discussing something new. What new it can be? The new is we will try to analysis the time of ShriMahaprabhu and today's so-called Pushtimarg. At least each of us should try to participate and analyze the true Path of Pushtimarg in this Comparison. First of all I will be keeping in brief the Comparison between Pushtimarg of ShriMahaprabhuji during His time and today's so-called Pushtimarg.

Pushtimarg of ShriMahaprabhuji ::-- *During the time of ShriMahaprabhuji, ShriMahaprabhuji used to ask the sevak-vaishnava that what is your manorath, if u had any manorath, do let me know....*

Today's pushtimarg*: --- the administrator fixes the manoraths, and the jeev decides that I will select this manorath.*

ShriMahaprabhuji *used to take* ***exams of jeevs*** *for before taking him/her as a sevak by Initiation..*

Today*, for brahmasambandh diksha, advertisement is given by the administrators in newspapers that who wants to take this diksha, please enroll your name before so and so date at so and so place*

During ShriMahaprabhuji's time, *there was only one* ***public temple****, and that only of Shrinathji at Jatipura (today at Shrinathdwar)***.**

Today*, competitive haveli's are been built by private trusts and even more are still to be built*

ShriMahaprabhuji *used to save aapshri sevaks from taking* ***Dev-Dravya.***

Today*, Dev-Dravya is been sold at most of the haveli's today*

ShriMahaprabhuji *gave aagyna not to do* ***Bhagwat Saptaah*** *for any laukik purpose such as, earnings, or fund collections for some institution development, etc*

Today*, Bhagwat Saptaahs are done for professional purpose for fund-raising purposes*

ShriMahaprabhuji *never took any fixed amount of doing* ***manoraths*** *from the vaishnavas*

Today*, prices are fixed for different manoraths*

(we are keeping this points so that we can get the continuation idea of what the topic discussion is going on.)

......continued here

Gyandas :- Lastly, the topic, which really created misunderstandings regarding my article, is the issue of public temple and public worship.

During **ShriMahaprabhu's** time, *there was only one public temple, and that only of ShriNathji*. No other temples ever existed in pushtimarg, nor did ShriMahaprabhu ever approve or support the issue of public worship.

Many views comes that *Haveli's are the Residential Place of Aacharyas and not Public Places of Worship*. This statement we fine very common been sprinkled many times. But facts are different. *As Many or rather to say most of the public temples are* ***Public Trusts*** *including ShriThakurji residing in that Public temples, being governed under Section 92 of C.P.C*. Temples are being constructed today with the consent of Goswamey Acharyas which is totally wrong. Some of the Goswamey Acharyas are directly involved in these kinds of ventures making the situation rather more regretful. Unless something is done, there will be a situation when the coming generations of sevak-vaishnavas will ask their elders that, 'Papaa! Why don't we perform Krishna Seva in our house? Is it a printing mistake in Bhaktivardhini granth that where ShriMahaprabhuji wrote '*Beejdaardhya prakarastu* ***GRIHE*** *sthitvaa....avyaavritto bhajet krishnam poojayaa shravanaadibhihi?*'

But with present scenario, I think it should be "Beejdaardhya prakarastu **SAARVAJANK MANDIRE** sthitvaa avyaavritto bhajet krishnam poojayaa shravanaadibhihi".....?.........!

Even the pushtimargiya parisadh has completed 100 years, and almost a year back the organisors of parisadh celebrated such programmes with huge celebrations. So requires huge money, specially i m talking of gujarat pradesh,

so 1st espect to do 5 bhagwat saptaahs in in the baroda city and 1 big bhagwat saptaah of a go-balak in surat. (this was done, if any one has query, may contact the parisadh personal regarding this to clarify the truth nothing kept here is imaginary) Now recall the orders of ShriVallabhacharya where He clearly said in his work: **Tatvarthadeep-nibandh**

Pathaniyam prayatnena sarvahetu-vivarjitam;

Vrityartham naiva yunjeeta praanair-kanthagatairapi.

means :- Bhagavat should be studied effortfully. Moreover, one must not keep any kind of selfish motives or worldly & otherworldly desires in studying or listening Shrimad Bhagavat. It is far better to die then to utilize Shrimad Bhagavat for earning ones livelihood. Therefore on must never use Shrimad Bhagavat for earning ones livelihood. In the light of above ordainment of ShriVallabhacharya, ShriVallabhacharya is clearly suggesting Vaishnavas (*here both vaishnavas i.e. ShriVallabh Vansaj Vaishnavas & Sevak-Vaishnavas*) to adopt Shrimad Bhagavat as a course of their life and not as a part time business. Therefore, there is no importance of SAPTAH PRAVACHAN of Shrimad Bhagavat.

..... Also a dharma sabha, where other sampraday dharmacharyas will be invited? Again recall the Prasang when ShriMahaprabhuji did Khandan of Mayavaad And did Sthapan of Brahmavaad. During That time, ShriMahaprabhuji didn't do Vaad directly to the Mayavaadi's, also to Naastik followers. This we find from Vaartas. I m not giving any false statement. ShriMahaprabhuji kept interpretor in between to continue the Vaad to conclude. Now What kind of Dharma Sabha? Something new is still pending in Pushtimarg to be created apart from Preachings of ShriMahaprabhuji? Do we think, that all is required in pushtimarg? Will it help anything to pushti-prabhu and to ShriMahaprabhuji????

The Mumbai parisadh Branch organised Zakir husain's tabla programme? Is all such necessary? Why?

Jignesh :- Gyandas, from your point of view you had given many clarifications, and also lots many informative inputs. But one of the basic principles of Pushtimarg that we as a Sevak-Vaishnavas must always bear in mind is – Never See or Argue or Comment on any Actions of ShriVallabhkul Balaks.

We as jeevs are filled with doshas. Who has given us the right to speak anything regarding actions of Vallabhkul Balak ? Are we qualified enough to understand the Bhav of these actions by Vallabhkul Balaks ? Do we have the capacity to understand the wish of Thakorji or ShriMahaprabhuji in current scenario ?

If you say you are qualified enough, then my friend you would have understood the Bhav long back. We are Sevaks of ShriVallabhkul and must always remember that. Only Vallabhkul has the capacity and right to say anything to Vallabhkul. While making such clarifications, why do we forget the teachings of Shri Mahaprabhuji that seeing Dosh of Vallabhkul is Dosh in itself ?

You said that some Vallabhkul Balak did something and he shouldn't have done that. Who has given you the right to critisize these actions ?

Now again saying that one is just trying to bring forth the facts of Pushtimarg in today's life is also hypocritical. On one hand one openly violates the principles of ShriMahaprabhuji by critisizing the actions of Vallabhkul (we are not concerned with intentions behind it) and on other hand he states that Principles of ShriMahaprabhuji are not followed !

I can quiet nicely reply to all the points above, but if I do that I too shall be violating the principles of ShriMahaprabhuji by commenting on actions of Vallabhkul (Though in a positive manner). Vaishnavs, in changing times, Vallabhkul will make changes in Pushtimarg and ShriMahaprabhuji has given them the right to do so. Do not comment or critisize the same.

If you think something is wrong then keep it to yourself because if you critisize Vallabhkul then you are critisizing ShriMahaprabhuji Himself and please try to have a more positive attitude towards the changes in way things are follows because ShriMahaprabhuji Himself has given them right to make changes according to times.

All the actions of Vallabhkul are guided by ShriThakorji himself and don't judge them as you are too small a jeev with very little capacity to understand the same.

Pushtimargiya pratha will continue as long as Thakorji wishes and Vaishnavs, do not worry by thinking that our children will ask questions like :- "Papaa! Why don't we perform Krishna Seva in our house? Is it a printing mistake in Bhaktivardhini that it is written ***'Beejdaardhya prakarastu GRIHE sthitvaa avyaavritto bhajet krishnam poojayaa shravanaadibhihi?'*** because every qualified person will get chance to serve Thakorji in his home irrespective of the number of Havelis and as it is Havelis never lessen Seva in home, infact it forms as a place where all Vaishnavs get together for Seva and learn many new things that help in Seva of Thakorji at home. Not to mention, they have blissful Satsang too at Haveli that they share with Vaishnavs at home when they return. Havelis never lessen the Griha Seva and always have proper analysis of the same before commenting anything on it.

Mitul :- Yes, you are right jignesh. We don't have any right to see dosha's & make any comment about vallbhkul balaks. What is our level is been shown in good manner by ShriHarirayji. If we are changing our lifestyle accordingly they have full right to do the same. We are nobody to point. Inspite of wasting time in this kind of discussion better we concentrate on bhagwad smaran , Path & Seva.

Gyandas :- I had always learned from Vaani of ShriMahaprabhuji that it is the prime duty of a sevak that *"he/she should be transparent to his/her's ShriGuru and ShriGurudwar. He/she should try to keep the truth, may it be bitter, and a true guru will surely digest even the bitter truth"*. May i had pointed the things, which is not been accepted, but do think with cool mind, what i had tried to say. We all vaishnavas are the sevaks of ShriVallabh and not ShriVallabhkul, as ShriVallabhkul are ShriGurudwar, and they are representative of ShriMahaprabhuji and what ever changes needed for our marg is already been made clear by ShriMahaprabhuji only and right thing always has to be brought to knowledge.

ShriMahaprabhuji in Krishnashraya grantha has already described that All the paths in this Kali age is destroyed and only pathway to attain Liberation is ShriKrishna...When during the times of ShriMahaprabhuji is so clear, then no other has any right to make corrections for this Graceful Path. When ShriMahaprabhuji says that Should not do ShriBhagavata Katha for any purpose, then the rule should be strictly followed by Both Vaishnavas. No one can counter question for this Statement of ShriMahaprabhuji, which we find in vaarta prasang of Padmanabhdasji (84 vaishnavas vaarta) and also in Nibandha grantha. If anyone is violating this rule, is not following ShriMahaprabhuji's Path.

Hemantbhai:- What Gyandas said, I agree with him. As I do remember one of the Balak from Mumbai said almost the same. Instead of opposing each other, we should discuss the matter, and try to understand each-other's view and

analyse with Vaani of ShriMahaprabhuji. Because, in pushtimarg, Ultimate answer lies with ShriMahaprabhu and Aapshri's Vaani. So whatever we discuss, that should not violate the Vaani of ShriMahaprabhuji.

Ravi :- Thank you Hemantbhai for all the support. You rightly said that we should not oppose as it creates Vivaad. But the basic thing is..... why do we argue on such topics, why do we want to highlight all that is neither seva nor katha. Does it make us realize ShriThakorji ? Leelas of ShriThakorji ? ? ?

Bandhujan! indulge in SEVA and then and only then can one realize ShriVallabh's siddhant. To understand them, realize them and ultimately become a part of the divine seva of ShriPurna-Purushottam Prabhu in his Nikunj, there is only one-way, that is SEVA and SMARAN.

Margdarshan is done and will be done by our Gurus, the divine vanshaj of ShriVallabh. Let us simply indulge in SEVA and SMARAN, for only by doing that can we realize ShriThakorji and truly understand ShriVallabhs sidhant.

Mahaprabhuji ShriVallabhacharyas' sidhants do not lie in the written words and or sentences but lies in following them. ShriVallabhs siddhants lie in the divine smile that Shrithakorji gives when we have offered Shringaar to him. ShriVallabhs teachings are hidden under the sudden transformation of our Nij swaroopa when adorned with paag. ShriVallabhs real understanding of Pushtimarg lies in the innumerable leelas that ShriThakorji, ShriYamunaji, ShriVallabh and ShriVallabhkul at large perform even today on a day to day basis.

Oh! the Joy of doing shringaar, the day to day manoraths that Prabhu inspires you to do for him, the adbhut swad in ShriThakorji's prasad, the intuitive reminders by him at many a times to us, the list is endless, and all these and only through these can one realize and truly understand what is Pushtimarg and the siddhants projected by ShriMahaprabhuji. To have only the written and read knowledge of Pushtimarg will only lead us into referring stanzas and slokas to prove our point, never take us even an inch towards realizing them. Let us not become students of law and propose our arguments to prove our point. For it is all very nice and fathoming to read and cherish but very bitter, when you see that in the name of religion we are only induging in unwanted, unwarranted criticism of our very own beloved Pushtimarga. In the name of protection we are only procastrating our very gaceful path of grace in minds of fellow Vaishnavs and all those who get a glimpse of the pitiful wars that we fight with each other, in the name of what is right and what is wrong.

The very vartas of 84/252 vaishanvas, the shodashgranth of ShriVallabh also highlight the fact that we as Vaishnavs have no right to point fingers at others, but only follow what we have been advised, and guided to do, then why do we indulge in such argumentative non-productive topics. No were has ShriVallabh requested Vaishnavs to ensure that pushtimarg is followed rightly. He very clearly left that reponcibality to his own lineage, then why do we want to cross this line? While I do not disagree with Gyandas. I do not agree to rediculing all that is happening, and especially to point finger at particular haveli etc.. Let us not forget the fact that in such a Haveli too, ShriThakorjis swaroop is biraajmaan, and we are only pointing fingers to his devine abord.

........to be continued := collection by: dasgopal, baroda

ShriGokulnath Ki Jai

તાત તણો પ્રતિબિંબ રે રસના

વર્ષ ૨ અંક ૧૧
શ્રીવિજયા
એકાદશી વ્રત
મહા વદ ૧૧,
૨૦૬૬

શ્રીકન્હૈયા પ્રભુ કે વચનામૃત

એક સમય આજ્ઞા કીની જે શ્રીગોકુલ ગામકો પેંડોઈ ન્યારો, એ પ્રસંગપેં આજ્ઞા કીની જે, અપને ઘરકો (શ્રીચતુર્થઘર) હોય કે ઓરકી રીત મુજબ ચલત હે, સો યા ઘરકો ભલે કહ્યો જાય, પરિ વાકુ યા ઘરકો દાન નાહિ હોત હે, વાકે ધર્મ વ્યાભિચારી સ્ત્રી સમાન હે. ૭૩